

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6921200838
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6921200838.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v spore žalobcu Y. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v I., P. B. č. XXX/XX, zastúpeného Q.. Martinom Jankovičom, advokátom so sídlom v Revúcej, Železničná č. 257/19, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorého pred súdom koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štúrova č. 2, o zaplatenie 5.000,- € s príslušenstvom, o odvolaniach žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 6C/8/2021-164 zo dňa 16.11.2021, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 2.250,- € s príslušenstvom (prvý výrok) p o t v r d z u j e.

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania pred súdom prvej inštancie (tretí výrok) m e n í t a k, že žalovaný je p o v i n n ý nahradíť žalobcovi trovy konania o náhradu nemajetkovej ujmy z prisúdenej sumy v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov konania o náhradu nemajetkovej ujmy žalobcu.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradíť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov odvolacieho konania žalobcu.

o d ō v o d n e n i e :

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom uložil súd prvej inštancie žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.250,- € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.250,- € od 11.09.2020 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok), v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietol (druhý výrok) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 50 % z uplatnených trov s tým, že o výške náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením súdu prvej inštancie (tretí výrok).

1.2 Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním, podľa ktorého „uznesením vyšetrovateľa PZ Ministerstva vnútra SR, Sekcie kontroly a inšpekčnej služby, Úradu inšpekčnej služby, Odboru inšpekčnej služby Stred Banská Bystrica sp. zn. ČVS: SKIS-310/OISS-V-2017 zo dňa 01.03.2018 bolo žalobcovi podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie za zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 3 písm. a) Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona; sťažnosť, ktorú žalobca podal proti tomuto uzneseniu, bola

prokurátorom zamietnutá ako nedôvodná a prokurátor podal na žalobcu ako obvineného obžalobu pod sp. zn. 1Pv/382/17/6609-35 za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona; rozsudkom tunajšieho súdu č. 11T/75/2018 zo dňa 25.04.2019 bol žalobca oslobodený spod obžaloby prokurátora, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol ako obžalovaný stíhaný; Krajský súd v Banskej Bystrici svojim uznesením sp. zn. 5To/109/2019 zo dňa 03.12.2019 podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie krajského prokurátora zamietol; platobným rozkazom tunajšieho súdu sp. zn. 14C/32/2020 zo dňa 30.10.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.11.2020 bol žalovaný zaviazaný na zaplatenie sumy 1.611,28 € s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 11.09.2020 do zaplatenia ako aj trov konania, pričom ide o náhradu škody, ktorá vznikla žalobcovi titulom vynaložených trov obhajoby obhajcom práve v súvislosti s predmetným trestným stíhaním žalobcu; túto sumu žalovaný už žalobcovi aj uhradil; žalobca si teda touto žalobou nárokuje nemajetkovú ujmu v sume 5.000,- € a poukázal na to, že svojou žiadosťou zo dňa 01.04.2020 žiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku nezákonne vedeného trestného stíhania voči jeho osobe v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci; z listu Generálnej prokuratúry SR zo dňa 08.09.2020 okrem iného vyplýva, že zostáva spornou otázka vzniku tejto ujmy, pretože táto je založená len na subjektívnom tvrdení žalobcu a nie je doložená dôkazmi (...); žalobca v čase svojho trestného stíhania pracoval ako príslušník dopravnej hliadky OR PZ v Revúcej, toto trestné stíhanie trvalo od 01.03.2018 do 16.01.2020 a skončilo sa oslobodením žalobcu spod obžaloby; celé toto trestné stíhanie žalobca veľmi zle znášal, bol v neistote, čo sa prejavilo aj na zhoršení jeho zdravotného stavu, pretože to vnímal tak, že je terčom posmeškov a to aj na pracovisku, keďže ako príslušníkovi dopravnej hliadky, ktorý zastavoval vodičov pre porušovanie dopravných predpisov, sa mu stávalo, že títo porušovatelia dopravných predpisov sa s ním rozprávali posmešne, že čo chce od nich, keďže jeho tiež idú zavrieť; počas svojho trestného stíhania bol 6 mesiacov práceneschopný z dôvodu výrazného zhoršenia svojho zdravotného stavu a svojej diagnózy - boreliózy; na svojom pracovisku síce nebol disciplinárne stíhaný, avšak viackrát absolvoval pohovory u riaditeľa OR PZ v Revúcej, ktorý ho informoval tak, že celá táto jeho vec by mala byť postúpená na priestupok; pokiaľ ide o poľovné skúšky, je pravdou, že tieto absolvoval ešte pred svojím trestným stíhaním, avšak nezískal zbrojný preukaz, keďže z dôvodu svojho trestného stíhania nemohol absolvovať zbrojné skúšky, čo pociťuje ako ujmu; aj v súkromnom živote sa mu stávalo, že ho ľudia informovali o tom, že v meste I., kde žije, si ľudia rozprávali poza jeho chrbát o jeho trestnom stíhaní, preto potom už radšej ani nikde nechodil a zdržiaval sa len doma; nepríjemne sa cítil aj na rôznych spoločných akciách na pracovisku, napríklad na strelnici, kde boli prítomní aj policajti z iných oddelení, ktorí mu aj priamo povedali, že pôjde na 8 rokov do basy; tieto rôzne výroky, či už kolegov policajtov, ale aj obyvateľov mesta I. prípadne aj vodičov, ktorých zastavoval pri výkone svojho povolania, sa ho veľmi dotkli, uvažoval aj o dobrovoľnom odchode z policajného zboru; ďalej uviedol, že bol aj vo veľkej neistote, pretože v tomto období mal uzavretú zmluvu o hypotekárnom úvere z E. Bratislava vo výške 22.000,- € za účelom rekonštrukcie rodinného domu v I. a nebolo isté, či v dôsledku vedeného trestného stíhania nepríde o prácu a ako to bude so splácaním predmetného úveru; ďalšie skutkové zistenia ohľadne prežívania obdobia trestného stíhania zo strany žalobcu a reakcie jeho okolia ako aj neznámych ľudí vyplynuli z výpovedí svedkov Q. B. (kolega žalobcu), Q. B. (kolega žalobcu), H.. X. S. (priateľ žalobcu), Y. F. (priateľ žalobcu) a A. W. (družky žalobcu).

1.3 Podľa právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie zástupcom žalovaného má byť Generálna prokuratúra Slovenskej republiky; na základe výsledku trestného konania, ktorým bolo právoplatné oslobodenie žalobcu spod obžaloby, pretože nebolo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca stíhaný dospel k záveru, že základ nároku žalobcu na náhradu škody od žalovaného je daný, pričom za nezákonné rozhodnutie považoval uznesenie o vznesení obvinenia; tiež poukázal na skutočnosť, že žalovaný „v podstate uznal hmotnoprávny základ nároku žalobcu na náhradu škody, pretože tunajší súd vo svojom platobnom rozkaze sp. zn. 14C/32/2020 zo dňa 12.11.2020 zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1.611,28 € s príslušenstvom, pričom ide o náhradu škody, ktorá vznikla žalobcovi v súvislosti s vynaložením trov obhajoby na obhajcu v trestnom konaní tunajšieho súdu sp. zn. 11T/75/2018 v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.; tento platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňom 30.11.2020 a žalovaný proti nemu nepodal ani opravný prostriedok“ (bod 11 odôvodnenia napadnutého rozsudku); ďalej sa súd prvej inštancie zaoberal výškou uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, keď v tomto smere uviedol, že „pokiaľ ide o výšku náhrady nemajetkovej ujmy, žalobca si uplatňuje sumu 5.000,- €, pričom súd v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 17 zákona č. 514/2003 Z. z. a má za to, že v tomto prípade len samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným

postupom a teda sa uhrádza nemajetková ujma v peniazoch; pri určení výšky nemajetkovej ujmy súd vychádzal z kritérií určených v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., teda prihliadal najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení, pričom zobral do úvahy aj ustanovenie § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., keď výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu; súd má za to, že každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa síce do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihliada ako na nevinného, ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného; už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti a to tým skôr, ak ide o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom súdu alebo zastavením trestného stíhania; po zohľadnení horeuvedených kritérií ohľadne výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí byť rozhodované tak, aby rozhodnutie zodpovedalo všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 754/2016 zo dňa 24.01.2017); súd v tomto prípade zohľadnil povahu trestnej veci, keď na žalobcu ako obžalovaného podal Okresný prokurátor v Rimavskej Sobote obžalobu za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, kde žalobcovi ako obžalovanému hrozil trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby 8 rokov a dolnou hranicou 3 rokov; z vykonaného dokazovania vyplýva, že trestné stíhanie, ktoré trvalo od 01.03.2018 teda od vznesenia obvinenia do 16.01.2020, kedy bolo doručené uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici obhajcovi žalobcu, podstatným spôsobom ovplyvnilo povesť žalobcu, ktorý pracuje ako príslušník OO PZ v Revúcej, je verejným činiteľom, pričom Revúca je malé mesto a mnoho ľudí o ňom v nedobrom rozprávalo, že ako môže pracovať v policajnom zbore trestne stíhaný policajt, toto ho obmedzovalo aj počas vykonávania kontroly dopravných priestupkov, keď aj vodiči - porušitelia dopravných predpisov sa o ňom hanlivo vyjadrovali, toto vyplýva najmä z výsluchu a z výpovede kolegov žalobcu Q. B. a Q. B.; žalobca žije v meste I., čo je tiež malé mesto, kde sa taktiež vedelo o jeho trestnom stíhaní, čo mal súd za preukázané výsluchom svedka Y. F., ktorý mal vedomosti o tom, že aj v pivárni v I. si z osoby žalobcu robili posmešky hostia v tejto pivárni a tento potvrdil aj to, že žalobca sa povahovo veľmi zmenil v čase keď bol trestne stíhaný a stal sa z neho samotár, ktorý sa stránil ľudí; toto potvrdil aj svedok H.. X. S.; žalobcova družka svedkyňa A. W. pri svojom výsluchu potvrdila, že žalobca sa v priebehu trestného stíhania povahovo zmenil, bol uzavretý a obidvaja boli v neistote, pretože v tomto období splácali hypotekárny úver na rodinný dom a keďže žalobcovi reálne hrozila strata zamestnania, nevedeli ako to bude ďalej so splácaním úveru; ďalej tvrdila, že v tomto období sa výrazne zhoršil aj zdravotný stav žalobcu, ktorý bol aj dlhodobo práceneschopný (7 až 8 mesiacov) a žalobca predložil súdu lekárske správy o svojom zlom zdravotnom stave práve z tohto obdobia; súd síce nemôže ustáliť, či zhoršenie zdravotného stavu žalobcu bolo práve v príčinnej súvislosti s jeho trestným stíhaním, avšak predložené lekárske správy tomu nasvedčujú; podľa názoru súdu je takýmto spôsobom preukázaná aj príčinná súvislosť medzi škodou a titulom, na základe ktorého je uplatňovaná náhrada škody žalobcom; súd dospel k tomu záveru, že po zohľadnení všetkých týchto skutočností a to povahy trestnej veci, trvania trestného stíhania - 22,5 mesiaca a dopadov trestného stíhania do osobnostnej sféry žalobcu, tiež jeho profesionálnej sféry je primeraná suma 100,- € za každý mesiac trestného stíhania žalobcu, preto zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 2.250,- € a vo zvyšnej časti nad túto sumu žalobu žalobcu zamietol; súd pri tomto svojom rozhodovaní vychádzal z platnej judikatúry ako aj ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď aj uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/127/2019 zo dňa 29.06.2021); o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania rozhodol súd podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka s poukazom aj na nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z. v znení nariadenia vlády č. 20/2013, z ktorého znenia § 3 vyplýva, že výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, pričom žalovaný sa dostal do omeškania v zmysle § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. dňom oznámenia Generálnej prokuratúry SR žalobcovi, že jeho nárok neuspokojí, preto počnúc dňom 11.09.2020, kedy bolo žalobcovi odmietnutie jeho žiadosti Generálnou prokuratúrou SR doručené, je žalovaný v omeškaní s náhradou nemajetkovej ujmy“; na základe uvedeného súd prvej inštancie žalobe žalobcu v rozsahu o zaplatenie sumy 2.250,- € s príslušenstvom vyhovel.

1.4 Súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenia § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 1 písm. f), § 5 ods. 1, 2 a 3, § 6 ods. 1, 2, 3 a 4, § 15 ods. 1 a 2, § 16 ods. 1, 2, 3 a 4, § 17 ods. 1, 2, 3 a 4 zákona č. 514/2003 Z.

z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; ďalej s poukazom na ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov; o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 C.s.p. a „vzhľadom na čiastočný úspech žalobcu v spore vo výške 50 % súd rozhodol tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 50 %“.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p.).

2.1.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný včas odvolanie zo dňa 22.12.2021 (č.l. 181-183 spisu); rozsudok súdu prvej inštancie napadol v rozsahu výroku o čiastočnom vyhovení žalobe (prvý výrok); vyjadril názor, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); namietol predovšetkým základ nároku žalobcu z dôvodu absencie akéhokoľvek nezákonného rozhodnutia; podrobne argumentoval, že „nebola splnená podmienka pre vznik nároku na náhradu škody podľa § 6 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, keď právoplatné rozhodnutie, ktoré žalobca považuje za nezákonné a v dôsledku neho mu mala vzniknúť škoda, nebolo predpísaným spôsobom zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom a jeho nezákonnosť nie je možné automaticky odvodzovať z oslobodzujúceho rozsudku, nakoľko len zo záveru súdu o tom, že nebolo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný (v dôsledku čoho rozhodol o jeho oslobodení) nemožno odvodzovať nezákonnosť celého trestného stíhania resp. uznesenia o vznesení obvinenia; z hľadiska právneho posúdenia poukazujem na to, že ak by zákonodarca mal v úmysle odškodniť aj osoby, voči ktorým bolo len vznesené obvinenie a následne boli spod obžaloby v trestnom konaní oslobodené (resp. kedy bolo trestné stíhanie zastavené), upravil by to obdobne, ako je to upravené v ustanovení § 8 ods. 5 písm. b) zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v prípade väzby; v uvedenom ustanovení zákonodarca osobitne upravil prípady odškodnenia osôb, voči ktorým bolo nielen vznesené obvinenie, ale boli stíhané väzobne, avšak následne boli spod obžaloby oslobodené; z tejto úpravy je zrejmé, že zákonodarca iba takéto prípady považoval hodné odškodnenia, pretože vzatie a držanie vo väzbe predstavuje zreteľný zásah do práv a slobôd obvineného; ak by mal zákonodarca v úmysle odškodňovať aj osoby v pozícii žalobcu, teda osoby, ktoré boli spod obžaloby oslobodené (avšak neboli stíhané väzobne), neupravoval by osobitne prípady nezákonnej väzby v ustanovení § 8 ods. 5 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci; v prípade akceptovania výkladu žalobcu by ustanovenie § 8 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci strácalo význam, pretože situácie v ňom upravené by stačilo zovšeobecniť na úpravu, že každý, kto bol oslobodený spod obžaloby, má právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o vznesení obvinenia (...); s poukázaním na vyššie uvedené zastávam názor, že v danom prípade chýba hmotnoprávny podklad pre priznanie nároku žalobcu, nakoľko žalobca nepreukázal existenciu nezákonného rozhodnutia. Existencia nezákonného rozhodnutia, teda právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda a ktoré bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom, je pritom v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci hmotnoprávnym predpokladom pre priznanie nároku na náhradu škody v zmysle zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci; existenciu takéhoto rozhodnutia pritom žalobca nepreukázal, keďže predmetné uznesenie o vznesení obvinenia, o ktoré žalobca svoj nárok opiera, nebolo zrušené v sťažnostnom konaní v zmysle § 185 Trestného poriadku a nasl. a nebolo zrušené ani Ústavným súdom Slovenskej republiky v konaní o individuálnej sťažnosti, ktorou by bolo namietané porušenie ústavných práv žalobcu“; k súvisiacemu konaniu sp. zn. 14C/32/2020 uviedol, že „pokiaľ súd v odôvodnení dospel k záveru, že žalovaný v podstate uznala hmotnoprávny základ nároku žalobcu na náhradu škody, pretože tunajší súd vo svojom platobnom rozkaze sp. zn. 14C/32/2020 zo dňa 12. 11. 2020 zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 1.611,28 € s príslušenstvom, pričom ide o náhradu škody, ktorá vznikla žalobcovi v súvislosti s vynaložením trov obhajoby na obhajcu v trestnom konaní tunajšieho súdu sp. zn. 11T/75/2018 v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., k uvedenému uvádzam, že sa s právnym záverom súdu nestotožňujem a poukazujem na tú okolnosť, že ide o odlišné právne nároky (nárok na náhradu trov obhajoby v trestnom konaní a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy), ktoré spolu vzájomne nesúvisia a majú odlišný právny základ; zo samotnej okolnosti, že žalovaný uznal hmotnoprávny základ pre priznanie nároku žalobcu na náhradu trov obhajoby v trestnom konaní nie je možné vyvodzovať, že hmotnoprávny základ na priznanie nároku na iných nárokov na náhradu škody spôsobenej orgánmi verejnej moci je daný“; pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy argumentoval, že sumu 100,- € za každý mesiac trestného stíhania „nepovažuje za primeranú dokázaným skutkovým okolnostiam prejednávanej veci; v tomto smere

poukazujem na tú okolnosť, že dokazovaním bolo síce preukázané, že vodiči ako aj kolegovia v práci sa žalobcu dotazovali na stav konania, pýtali sa, či ešte robí a robili si zjednodušene povedané srandu, či už nesedí vo väzení, avšak žalovaný nemôže niesť právnu zodpovednosť za prípadné protiprávne konanie tretích osôb a nemôže niesť následky za prednesenie difamačných výrokov na adresu žalobcu zo strany tretích osôb; súd nemôže pri určovaní výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy brať do úvahy aj okolnosť, že tretie osoby predniesli difamačné výroky na adresu žalobcu; pri zodpovednosti za žalobcom uvádzané výroky ohľadom jeho trestného stíhania, ktoré sa ho subjektívne dotkli, nie je daná pasívna vecná legitímácia žalovaného, pretože žalovaný nie je pôvodcom uvedených výrokov a nemôže za ich vyslovenie zodpovedať; pokiaľ sa žalobca cíti dotknutý na jeho právach, osobnosti alebo cti, je aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby, avšak žalovaným nemôže byť Slovenská republika, ale žalovaným musia byť jednotlivé osoby, ktoré tieto výroky predniesli; z hľadiska predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu Slovenskej republiky ako žalovaného je podstatné, že medzi tvrdeným nezákonným trestným stíhaním žalobcu a namietanými výroky, ktorými žalobcovi mala byť spôsobená ujma, nie je žiadna príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom ujmy, pretože príčinou vzniku ujmy nebolo trestné stíhanie žalobcu, ale konanie uvedených osôb; taktiež je potrebné poukázať na tú okolnosť, že žalobca nebol v súvislosti s jeho trestným stíhaním disciplinárne postihnutý a nedošlo ani k dočasnému pozbaveniu výkonu štátnej služby v zmysle § 46 zákona č. 73/1998 Z. z., hoci nato boli splnené hmotnoprávne podmienky; pokiaľ súd dospel k záveru, že predložené lekárske správy nasvedčujú tomu, že zhoršenie zdravotného stavu žalobcu bolo v príčinnej súvislosti s jeho trestným stíhaním, k uvedenému uvádzam, že žalobca podľa môjho názoru nepreukázal, že by prípadné zhoršenie zdravotného stavu malo akýkoľvek súvis s jeho trestným stíhaním; žalobca predložil podstatnú časť zdravotnej dokumentácie, avšak v konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že zdravotný stav mal súvis s trestným stíhaním alebo či prípadné zhoršenie zdravotného stavu žalobcu bolo spôsobené tým, že žalobca dostal ťažkú formu boreliózy; zo všetkých uvedených dôvodov mám za to, že priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 100,- € za mesiac trvania nezákonného trestného stíhania je neprimerane vysoká, pretože skutkové okolnosti prejednávanej veci nenasvedčujú tomu, že by trestné stíhanie žalobcu malo tak závažný vplyv“; nakoniec nesúhlasil ani s prisúdením úrokov z omeškania žalobcovi, pretože „v súlade s rozhodovacou praxou povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doplna plnenia; dlžník sa dostáva do omeškania až uplynutím takto určenej lehoty splnenia (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 1 Co 15/1997); z uvedeného dôvodu mám za to, že povinnosť žalovaného zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania mu vzniká až márnym uplynutím lehoty na plnenie - teda v danom prípade uplynutím 3 dní od prípadnej právoplatnosti rozsudku a nie od 11.09.2020, tak ako to určil súd v odvolaní napadnutom rozsudku“; na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

2.1.2 Žalobca vo vyjadrení zo dňa 20.01.2022 (č.l. 194-197 spisu) k odvolaniu žalovaného prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že s odvolaním žalovaného nesúhlasí; podrobne argumentoval, že „za neodôvodnený považujeme predovšetkým záver žalovaného, že uznesenie o vznesení obvinenia nebolo zrušené, ani ako nezákonné zmenené, ako to predpokladá zákon č. 514/2003 Z. z, a to z dôvodu, že v žiadnom trestnom konaní, ktoré sa dostalo do štádia konania pred súdom, nikdy nedochádza k zrušeniu uznesenia o vznesení obvinenia alebo obžaloby, a teda na základe tvrdenia žalovaného by v žiadnom takto vedenom nedôvodnom trestnom konaní nemohla obžalovanému vzniknúť škoda; tu opakovane poukazujeme na ustálené závery v judikatúre súdov, v zmysle ktorých podstata nároku na náhradu škody sa v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania; možno konštatovať, že v predmetnej veci nemajetková ujma žalobcovi bola skutočne spôsobená činnosťou orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, jeho nezákonným rozhodnutím, na ktoré je nutné hľadieť ako na zrušené, pričom nemajetková ujma žalobcovi vznikla v priamej príčinnej súvislosti s týmto rozhodnutím“; ďalej podrobne argumentoval v prospech záveru, že zaplatenie náhrady trov trestného konania žalovaným na základe platobného rozkazu vydaného v konaní sp. zn. 14C/32/2020 predstavuje uznanie danosti základu nároku (nezákonného rozhodnutia), keď v tomto smere uviedol, že „ak žalovaný ďalej uvádza, že ide o odlišné právne nároky (na jednej strane nárok na náhradu trov obhajoby v trestnom konaní a na strane druhej nárok na náhradu nemajetkovej ujmy), tak s týmto by bolo možné súhlasiť, avšak ak žalovaný ďalej dodáva, že tieto nároky majú odlišný právny základ, s týmto tvrdením už nie je možné súhlasiť, nakoľko oba tieto nároky vyplývajú z totožného hmotnoprávneho základu, z toho istého nezákonného rozhodnutia, t.j. z uznesenia o vznesení obvinenia, ktoré malo za následok vedenie nezákonného trestného stíhania voči žalobcovi, ktorý bol v konečnom

dôsledku oslobodený spod obžaloby prokurátora až samotným konajúcim súdom; súd prvej inštancie správne v odôvodnení svojho rozsudku podotkol, že ak žalovaný nemal žiadne výhrady a v podstate bez akýchkoľvek pochybností nenamietal voči vydanému platobnému rozkazu tunajšieho súdu sp. zn. 14C/32/2020 zo dňa 12.11.2020, ktorým bol zaviazaný na náhradu trov obhajoby ako škody v zmysle ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. z totožného trestného konania, z ktorého si žalobca ďalej vyvodzoval nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v tomto spore, a následne tieto trovy obhajoby aj žalobcovi preplatil, v podstate uznal hmotnoprávny základ nároku žalobcu, t.j. nezákonné rozhodnutie - uznesenie o vznesení obvinenia, čo vyvracia argumentáciu žalovaného o neexistencii nezákonného rozhodnutia“; ďalej žalobca podrobne argumentoval vo vzťahu k výške prisúdenej nemajetkovej ujmy, ktorá je podľa jeho názoru v súlade s ustálenou judikatúrou, na ktorú poukázal; nakoniec za správne považoval aj prisúdenie úrokov z omeškania z nemajetkovej ujmy, ktoré je v súlade so súdnou praxou v Českej republike (nález Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 2149/17 zo dňa 10.12.2019); na základe uvedeného považoval napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a navrhol jeho potvrdenie.

2.2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal aj žalobca včas odvolanie zo dňa 10.01.2022 (č.l. 185-187 spisu); rozsudok súdu prvej inštancie napadol v rozsahu výroku o trovách konania (tretí výrok); vyjadril názor, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom porušil jeho právo na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.) a vec nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); s poukazom na súdnu prax argumentoval, že „nesprávne právne posúdenie veci ohľadne odôvodnenia priznania nároku žalobcu na náhradu trov konania „v rozsahu 50 % z celkom uplatnených trov“ vidí žalobca v tom, že aj napriek tomu, že v tomto spore priznanie konkrétnej výšky nemajetkovej ujmy záviselo od úvahy súdu, ktorú žalobca nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť, súd priznal úspešnému žalobcovi len sumu 50 % trov konania, namiesto toho, aby žalobcovi priznal plnú náhradu, t.j. náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy; žalobca bol totižto vo svojom základe nároku úspešný, a tak súd prvej inštancie mal žalobcovi priznať náhradu trov konania v rozsahu 100 % zo súdom priznanej sumy nemajetkovej ujmy, v tomto prípade zo sumy 2.250,- €“; na základe uvedeného navrhol zmenu napadnutého výroku rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania v zmysle priznania náhrady trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy.

2.2.2 Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 25.01.2022 (č.l. 1899 spisu) k odvolaniu žalobcu uviedol, že ho považuje za nedôvodné; argumentoval, že „je síce pravdou, že v danom prípade výška plnenia závisí od úvahy súdu, avšak zároveň je potrebné poukázať na to, že žalobca je zastúpený advokátom a preto by nemalo dochádzať k tomu, že žalobca v spore zámerne požaduje vyššiu náhradu nemajetkovej ujmy tak, aby odmena advokáta bola čím vyššia; žalobca by v spore s nadhodnotenou výškou požadovanej nemajetkovej ujmy bol prakticky vždy úspešný a preto by mu mala byť podľa názoru žalobcu priznaná náhrada trov konania v zmysle zásady úspechu v konaní v rozsahu 100 %; takýto výkon práva by však nemal požívať ochranu; vzhľadom na to, že oproti pôvodne uplatňovanej náhrade nemajetkovej ujmy vo výške 5.000,- € súd prvej inštancie žalovaného zaviazal na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.250,- €, považujem výrok súdu prvej inštancie, podľa ktorého má žalobca nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 50 % z priznanej sumy 2.250,- € za spravodlivý“.

2.2.3 Žalobca v odvolacej replike zo dňa 25.02.2022 (č.l. 206 spisu) k vyjadreniu žalovaného prostredníctvom svojho právneho zástupcu zotrval na svojej odvolacej argumentácii; zdôraznil, že „s tvrdením žalovaného, že žalobca by bol vždy úspešný v spore aj s nadhodnotenou výškou požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy nemožno celkom súhlasiť“, pretože „v takýchto prípadoch je práve neúspešná strana sporu chránená tým, že súd v prípade, ak bol žalobca v tomto druhu sporu úspešný čo do základu svojho nároku, prizná úspešnému žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, avšak nie z ním požadovanej výšky nemajetkovej ujmy, ale z „prisúdenej sumy“ nemajetkovej ujmy meritórnym rozhodnutím súdu“.

2.2.4 Žalovaný v odvolacej duplike zo dňa 07.03.2022 (č.l. 212 spisu) zotrval na svojej argumentácii v odvolacom konaní.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p.).

3.1 V prejednávanej spore nevykonal odvolací súd v odvolacom konaní žiadne dôkazy a pri rozhodovaní bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaniach podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p. a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 2.250,- € s príslušenstvom (prvý výrok) podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil a vo výroku o trovách konania pred súdom prvej inštancie (tretí výrok) podľa § 388 C.s.p. zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

4.2 Podľa § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

4.3 Podľa § 387 ods. 2 C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

4.4 Podľa § 388 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

4.5 Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalovaného ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a udáva, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie vo vzťahu k vyhovneniu žalobe žalobcu v rozsahu o zaplatenie sumy 2.250,- € s príslušenstvom, v tomto smere si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. na tieto v plnom rozsahu poukazuje; na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a reagujúc na odvolacie dôvody odvolací súd udáva, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil; z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 379 C.s.p.; § 380 C.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré sa týkajú procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

4.6.1 Odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Vo vzťahu k odvolacej argumentácii žalovaného, že predmetné uznesenie o vznesení obvinenia žalobcu nemožno považovať za nezákonné rozhodnutie, pretože v čase jeho vydania boli splnené podmienky na vznesenie obvinenia žalobcovi a tento postup orgánov činných v trestnom konaní bol v súlade so zákonom (Trestným poriadkom) odvolací súd poukazuje na ustálenú súdnu prax, podľa ktorej rozhodujúcim meradlom nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia je samotný výsledok trestného konania (t.j. v prejednávanej spore oslobodenie žalobcu spod obžaloby), od ktorej nevidí dôvod sa odvolací súd odkloniť; súdna prax dospela k záveru, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia má rovnaké dôsledky ako zrušenie tohto uznesenia pre nezákonnosť (§ 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.) aj oslobodenie (poškodeného) žalobcu spod obžaloby (v prejednávanej spore z dôvodu, že nebolo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca stíhaný); v tomto smere možno poukázať na skutočnosť, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/15/2009 zo dňa 08.08.2010 týkajúce sa náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. bolo po jeho prerokovaní občianskoprávnym kolégiom publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 37/2014, keď jeho právna veta znie: „Zmyslu a účelu § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zodpovedá interpretácia tohto ustanovenia, v zmysle ktorej rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia, má tiež rozhodnutie o zastavení trestného stíhania vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným“; v čase po vydaní uvedeného rozhodnutia (sp. zn. 4MCdo/15/2009) najvyšší súd nevydal rozhodnutie, ktoré by v porovnaní s týmto rozhodnutím bolo založené na odlišných právnych záveroch; predmetná právna otázka bola najvyšším súdom posudzovaná v súlade so

závermi vyjadrenými v uvedenom rozhodnutí (sp. zn. 4MCdo/15/2009) napríklad v rozhodnutiach sp. zn. 3Cdo/194/2010 zo dňa 30.03.2011, sp. zn. 4Cdo/54/2011 zo dňa 30.01.2011, sp. zn. 7Cdo/145/2011 zo dňa 12.12.2012, sp. zn. 7Cdo/87/2012 zo dňa 19.06.2013, sp. zn. 7MCdo/27/2012 zo dňa 19.02.2014 alebo sp. zn. 8Cdo/177/2017 zo dňa 29.01.2019; tieto rozhodnutia spočívajú na právnych záveroch zodpovedajúcich aj záverom Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 320/2016 zo dňa 07.07.2016 konštatoval, že „nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím; rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania“ a k uvedenému v ďalšej časti svojho rozhodnutia dodal, že „pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo; ústavný súd konštatuje, že ak bolo trestné stíhanie konkrétnej osoby zastavené z dôvodu, že sa skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, nestal, že skutok nie je trestným činom, resp. že skutok nespáchal obvinený, uznesenie, ktorým bolo obvinenému obvinenie vznesené a tiež aj záväzný pokyn prokurátora na vznesenie obvinenia (ak bolo obvinenie vznesené na základe pokynu prokurátora) sú vždy nezákonné, zasahujúce do základných práv jednotlivca“; od publikovania judikátu R 37/2014 sa rozhodovacia prax najvyššieho súdu ustálila (nie je rozdielna) v tom, že vtedy, keď došlo k zastaveniu trestného stíhania, k oslobodeniu spod obžaloby (prejednávaný prípad) alebo postúpeniu veci na prejednanie inému orgánu, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté; nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím; rozhodujúcim meradlom zákonosti začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania (citované podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/249/2018 zo dňa 31.10.2019); rovnako neobstojí odvolacia námietka žalovaného, že predmetné uznesenie o vznesení obvinenia žalobcovi nemožno považovať za nezákonné, pretože v čase vznesenia obvinenia boli splnené zákonné predpoklady pre tento postup a v trestnom konaní nedošlo k porušeniu základných zásad trestného konania, preto samotný výsledok trestného konania (postúpenie veci, zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby) nemusí vyvolať nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia ako základného predpokladu na vznik nároku na náhradu škody; odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že zodpovednosť štátu za škodu je koncipovaná ako objektívna, t.j. bez ohľadu na akékoľvek zavinenie (§ 3 ods. 1 písm. a/, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.); výklad zákona č. 514/2003 Z. z. produkovaný žalovaným v odvolaní ohľadne pojmu „nezákonné rozhodnutie“ je tak v rozpore s ustálenou súdnou praxou najvyšších súdnych autorít, preto na tento výklad nemohol odvolací súd prihliadať.

4.6.2 Podľa odvolacieho súdu nemožno súhlasiť ani s odvolacou argumentáciou žalovaného, že konanie vedené pred Okresným súdom Rimavská Sobota pod sp. zn. 14C/32/2020 a jeho výsledok nemá vplyv na prejednávaný spor, pretože opomína prejudiciálne súvislosti výsledku uvedeného právoplatne skončeného konania na prejednávaný spor; preto aj podľa odvolacieho súdu pokiaľ uvedený spor sp. zn. 14C/32/2020 právoplatne skončil vydaním platobného rozkazu, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť nahradiť žalobcovi škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. spočívajúcu vo vynaložených trovách obhajoby v trestnom stíhaní vedenom proti žalobcovi na podklade uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 01.03.2018 (totožné ako v prejednávanom spore), t.j. nezákonného rozhodnutia ako základu uplatneného nároku, nie je možné už v prejednávanom spore spochybňovať základ nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorý sa odvíja od totožného uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 01.03.2018 a výsledku trestného konania v podobe oslobodenia žalobcu spod obžaloby, pretože by to bolo v rozpore s princípom právnej istoty a predvídateľnosti súdneho rozhodovania; z uvedeného vyplýva, že námietky žalovaného proti existencii nezákonného rozhodnutia v prejednávanom spore už vzhľadom na výsledok sporu sp. zn. 14C/32/2020 nemohli byť dôvodné (k prejudiciálnym účinkom výsledku predchádzajúceho súdneho konania na následný spor medzi totožnými stranami vyplývajúci z totožných skutkových tvrdení porovnaj napríklad rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/13/2020 zo dňa 30.11.2021 a v ňom citovanú judikatúru).

4.6.3 Odvolací súd preto v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca v konaní preukázal všetky predpoklady objektívnej zodpovednosti žalovaného za škodu, t.j. súčasné (kumulatívne) splnenie troch podmienok: 1/ existencia nezákonného rozhodnutia (predmetné uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 01.03.2018), 2/ vznik nemajetkovej ujmy a 3/ príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom nemajetkovej ujmy; pokiaľ ide o odvolaciu argumentáciu

žalovaného proti samotnej výške prisúdenej nemajetkovej ujmy v prvom rade je potrebné uviesť, že „otázka aká má byť výška náhrady nemajetkovej ujmy závisí (popri zákonných predpokladoch a ustálenej súdnej praxe) od výsledku posúdenia individuálnych, jedinečných skutkových okolností každého prejednávaneho sporu, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných sporoch; vyplýva to predovšetkým z toho, že ustanovenie § 17 ods. 3 a 4 zákona č. 514/2003 Z. z. predstavuje normu s relatívne neurčitou hypotézou, ktorá nie je stanovená priamo právnym predpisom, a ktorá tak prenecháva súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade vymedzil sám hypotézu právnej normy zo širokého, iba málo obmedzeného okruhu okolností; vyriešením takto vysoko individuálnej otázky (akou je určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím) sa ani nemôže unifikovane vytvoriť ustálená rozhodovacia prax (dovolacieho) súdu; pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk (ktoré sú navyše dané iba príkladmo a sú limitované iba zhora) postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach“ (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/191/2020 zo dňa 27.01.2022); odvolací súd pri rozhodovaní zohľadnil, že „každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa sice do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihliada ako na nevinného, ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného; už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, a to tým skôr, ak ide o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom súdu alebo zastavením trestného stíhania; zatiaľ čo vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy za väzbu súdna prax vytvorila postupne stabilizujúce sa kritériá určenia jej výšky (povaha trestnej veci, dĺžka a časové okolnosti väzby, preukázaný dopad väzby do osobnostnej sféry poškodeného a širšie okolnosti, za ktorých k vzniku nemajetkovej ujmy došlo korigované všeobecnými princípmi spravodlivosti), vo vzťahu k rozhodovaniu o výške náhrady nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie takéto kritériá stabilizované súdnou praxou neboli; vo všeobecnosti je preto potrebné v týchto prípadoch zohľadniť jednak povahu trestnej veci, dĺžku trestného stíhania a predovšetkým dopady trestného stíhania do osobnostnej sféry poškodenej osoby (následky v osobnostnej sfére poškodeného), ako aj okolnosti, za ktorých k nemajetkovej ujme došlo; za pomoci týchto kritérií ustálená výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí však súčasne najmä zodpovedať všeobecne zdieľanej predstave spravodlivosti a slušnosti“ (porovnaj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 754/2016 zo dňa 24.01.2017); súd prvej inštancie aj podľa odvolacieho súdu pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy žalobcu správne prihliadol na skutočnosť, že žalobca nebol pred vznesením obvinenia súdne trestaný, v prípade jeho osoby išlo o príslušníka policajného zboru, ktorý je povinný dodržiavať právne predpisy a dbať o svoju dobrú povesť a bezúhonnosť, v trestnom stíhaní hrozil žalobcovi pomerne vysoký trest (od 3 rokov odňatia slobody až do 8 rokov odňatia slobody), trestné stíhanie trvalo od 01.03.2018 do 16.01.2020 (22,5 mesiaca) a negatívne sa prejavilo na povesti žalobcu medzi kolegami ako aj verejnosťou, čo žalobca subjektívne ťažko niesol, preto vzhľadom na tieto konkrétne skutkové okolnosti aj podľa odvolacieho súdu predstavuje suma 100,- € za každý mesiac trestného stíhania primeranú náhradu nemajetkovej ujmy žalobcu spôsobenú predmetným trestným stíhaním (2.250,- €); súd prvej inštancie dospel napokon aj k správnejmu záveru ohľadne omeškania žalovaného s prisúdenou nemajetkovou ujmu; pokiaľ ide o vznik omeškania s úhradou prisúdenej nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa zákona č. 514/2003 Z. z. dospela aktuálna súdna prax k záveru, že „k vzniku omeškania s plnením nemajetkovej ujmy nedochádza márnym uplynutím lehoty ustanovenej v rozhodnutí súdu, ale už márnym uplynutím šesťmesačnej lehoty na plnenie podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., resp. skorším oznámením štátu, že uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy neuspokojí“ (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/191/2020 zo dňa 27.01.2022 a v ňom citovanú judikatúru, t.j. napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/48/2017 zo dňa 30.07.2019, sp. zn. 4Cdo/257/2019 zo dňa 26.02.2020 a sp. zn. 7Cdo/243/2019 zo dňa 28.10.2020); na základe uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku o vyhovení žalobe (prvý výrok) ako vecne správny potvrdil.

4.7 Odvolanie žalobcu je dôvodné. Odvolací súd podľa § 388 C.s.p. zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania (tretí výrok); pri rozhodovaní o trovách konania o náhradu nemajetkovej ujmy vychádzal odvolací súd z názoru, že základ nároku (existencia nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy) bol daný a len výška nároku závisela od úvahy súdu; pri rozhodovaní o trovách konania v prípade, kedy rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, sa procesný úspech posudzuje len vo vzťahu k výsledku sporu ohľadne základu nároku, preto skutočnosť, že došlo aj k čiastočnému zamietnutiu žaloby žalobcu v prevyšujúcej časti, nemá na rozhodnutie o trovách konania

žiadny vplyv; v tomto prípade, aby dôsledky takéhoto rozhodnutia neboli vo vzťahu k žalovanému nespravodlivé, sa výška náhrady trov konania odvíja len od prisúdenej sumy bez ohľadu na pôvodný predmet konania; aj v režime ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. mal tak žalobca prejednávanom spore plný úspech, pretože za situácie, že základ nároku bol daný a len výška plnenia (nemajetkovej ujmy) závisela od úvahy súdu, zamietnutie žaloby v prevyšujúcej časti nepredstavuje úspech žalovaného, ale je len dôsledkom úvahy súdu; preto odvolací súd o trovách konania o náhradu nemajetkovej ujmy rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania z prisúdenej sumy (t.j. 2.250,- €) v rozsahu 100 %; v tomto smere za zachovanie rovnakého prístupu v prípade rozhodnutí, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu aj po zmene procesnej úpravy sa vyslovila súdna prax (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS/56/2017 zo dňa 08.02.2017); z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov konania do povinnosti ich náhrady (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017); o samotnej výške náhrady trov konania o náhradu nemajetkovej ujmy žalobcu rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.); pri stanovení výšky tarifnej odmeny za jednotlivé úkony právnych služieb bude súd prvej inštancie vychádzať z prisúdenej sumy ako tarifnej hodnoty (pôvodne uplatnená suma je v tomto prípade bez právneho významu).

5. Podstatné vyjadrenia strán prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p.).

5.1 V prejednávanom spore odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia strán, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia strán uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

6.1 Žalovaný podané odvolanie odôvodnil tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.) vo vzťahu k posúdeniu dôvodnosti uplatneného nároku a jeho výške; právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie však považuje odvolací súd za správne a súladné s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít (body 4.5 až 4.6.3 odôvodnenia).

6.2 Žalobca podané odvolanie odôvodnil porušením jeho práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.) a nesprávnym právnym posúdením veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.) vo vzťahu k posúdeniu jeho úspechu v spore o zaplatenie nemajetkovej ujmy; odvolací súd sa s odvolacou argumentáciou žalobcu ohľadne nesprávneho právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie stotožnil (bod 4.7 odôvodnenia).

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o vyhovení žalobe (prvý výrok) ako vecne správne potvrdil a vo výroku po trovách konania (tretí výrok) zmenil.

8. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Nakoľko žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal mu odvolací súd proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (100 %); z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov odvolacieho konania do povinnosti ich náhrady (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017). O samotnej výške náhrady trov odvolacieho konania žalobcu

rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

9. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 ods. 1 C.s.p. (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolaateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolaateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolaateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolaateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo sa obrátiť na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže súčasne so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolaateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.